

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.147/7/2022.

A tanács tagjai: Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: MG Építész Kft.
(Budapest, Szarvas Gábor út 42/a. 1.)

A kérelmező képviselője: Dr. Bujdosó Gabriella ügyvéd
(Budapest, Szarvas Gábor út 42/A.)

Az ajánlatkérő: Semmelweis Egyetem
(Budapest, Üllői út 26.)

Az ajánlatkérő képviselője: Markek Viktor felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó BMSK Zrt.
(Budapest, Hermina út 49.)

Az egyéb érdekeltek: Masszi Építész Iroda Kft.
(Pécs, Aradi Vértanúk útja 8.)
ABC Group Kft.
(Újlengyel, Petőfi Sándor utca 48.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: SE Bőr-,Nemikór. és Bőronk. Klin. felúj. tervezése, 143.384.000.-Ft, (EKR000706632020)

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság az 5. jogorvoslati kérelmi elem tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 69. § (1) bekezdését és a Kbt. 71. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 50.000.-Ft, azaz ötvenezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszédési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 149.358.-Ft, azaz háromezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. második rész 81. § (1) bekezdése szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt szolgáltatás megrendelés tárgyában, melynek 2020. október 6. napján feladott ajánlati felhívása (a továbbiakban: felhívás) 2020. október 9. napján jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2020/S 197-476356 számon. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) került sor, a közbeszerzési eljárás azonosítószáma: EKR000706632020.

2. A felhívás II.1.4) pontja szerint a közbeszerzés rövid meghatározása:
„Simmelweis Egyetem, XXI. fejlesztések — Belső Klinikai Tömb Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika épületének felújítási és bővítési munkáival kapcsolatos tervezés”

3. A felhívás II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés ismertetése:
„Műszaki, mérnöki szolgáltatás beszerzése (tervezés, jogosultsághoz kötött) a tervezési programban meghatározottak szerint.

A Semmelweis Egyetem VIII. kerület 1088 Budapest, Mária utca 41. alatti (hrsz. 36771/14), Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika elnevezésű létesítményének felújításával kapcsolatos teljes körű tervezési feladatok ellátása.

- Állapotfelmérés — Felmérési és vázlatterv készítése,
- Bontási és engedélyezési tervdokumentáció
- Engedélykérelem benyújtása
- Kiviteli tervdokumentáció elkészítése
- Tervezői közreműködés a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárásban,
- Használatbavételi eljárásban való közreműködés
- nettó 3 400 m²-en központi fűtés korszerűsítés
- nettó 5 200 m²-en Épület vízellátás, csatornázás; belső ejtővezetékeinek cseréje
- nettó 1 200 m² lépcsőház felújítása, folyosók, várótermek festése
- nettó 1 500 m² Festés (jellemzően a csempecserével érintett helyiségekben)
- 18 db WC-mosdók komplett felújítása
- nettó 500 m² csempeburkolat részleges csere
- nettó 200 m² padlóburkolat csere
- 60 m csőposta rendszer kiépítése
- Villamos elosztószekrények felújítása, lámpatestek cseréje
- max. 4 ágyas kórtermek kialakítása önálló vizesblokkal

— Tűzjelző rendszer kiépítése az egész épület tekintetében
Az épület nettó alapterülete: 5 211 m².
A részletes leírást a közbeszerzési dokumentumok tartalmazzák.”

4. Az értékelési szempontok a felhívás II.2.5) pontja szerint a következők voltak:
Minőségi kritérium - Név: 2. M.2.1) pont szerinti szakember egészségügyi létesítmény engedélyezési és/vagy kiviteli tervezésében felelős tervezőként szerzett szakmai gyakorlata (min. 0 db, max. 5 db) / Súlyszám: 12,5
Minőségi kritérium - Név: 3. M.2.2) pont szerinti szakember egészségügyi létesítmény engedélyezési és/vagy kiviteli tervezésében felelős tervezőként szerzett szakmai gyakorlata (min. 0 db, max. 5 db) / Súlyszám: 12,5
Minőségi kritérium - Név: 4. M.2.3) pont szerinti szakember egészségügyi létesítmény engedélyezési és/vagy kiviteli tervezésében felelős tervezőként szerzett szakmai gyakorlata (min. 0 db, max. 5 db) / Súlyszám: 12,5
Minőségi kritérium - Név: 5. M.2.5) pontja szerinti szakember egészségügyi létesítmény engedélyezési és/vagy kiviteli tervezésében felelős tervezőként szerzett szakmai gyakorlata (min 0 db, max. 5 db) / Súlyszám: 12,5
Ár - Súlyszám: 50

5. A felhívás II.2.14) pont 3. alpontja szerint „A II.2.5) Ár szempont teljes szövege: Nettó Tervezési Díj (HUF)”

6. A felhívás II.2.13) pontja szerint a beszerzés nem volt európai uniós alapokból finanszírozott projekttel vagy programmal kapcsolatos.

7. Az ajánlatkérő a felhívás III.1.3) pontjában a műszaki illetve szakmai alkalmasság körében a következő előírásokat tette:

„Előzetes igazolás:

A Kbt. 67. § (1) bekezdésében foglaltak alapján AT ajánlatában köteles az alkalmassági követelményeknek való megfelelés teljesülése tekintetében az egységes európai közbeszerzési dokumentumba (EEKD) foglalt nyilatkozatát benyújtani.

Utólagos igazolás:

M.2. AT-nek a Kbt. 65. § (1) bek. b) pontja és a Korm. rend. 21. § (3) bek. b) pontja alapján be kell nyújtania nyilatkozatát azon szakemberekről, akiket be kíván vonni a teljesítésbe.

A nyilatkozatnak tartalmazni kell az alábbiakat:

— a szakember neve,

— annak a pozíciónak [M.2.1)—M.2.6)] a megjelölése, amely pozícióba a szakembert bevonni kívánja,

— nyilatkozat arról, hogy a szakemberrel a szerződés teljesítésének időtartama alatt rendelkezésre fog állni.

A fenti nyilatkozathoz az [M.2.1)—M.2.6)] szerinti szakemberek esetében csatolni kell:

1. Magyarországon letelepedett szakember esetében a szakember tervezői jogosultságát/kamarai tanúsítását igazoló dokumentum másolatát vagy a szakember nyilatkozatát a névjegyzéki/kamarai nyilvántartási számról és a nyilvántartó kamara nevéről, elérhetőségéről (az önéletrajzban is megadható). Amennyiben az [M.2.1)—M.2.6)] szakember még nem rendelkezik kamarai nyilvántartással/tanúsítással, abban az esetben a szakember végzettségét igazoló okirat másolatát és a kamarai nyilvántartásba vételhez szükséges szakmai tapasztalati adatok bemutatását.

2. A szakember aláírt szakmai önéletrajzát, melynek tartalmaznia kell az alábbiakat: — a szakember neve, — a szakember munkáltatójának foglalkoztatójának a megjelölése, annak

érdekében, hogy a szakember közbeszerzési eljárásba történő bevonásának módja (ajánlattevő szakembere vagy alvállalkozó szervezet szakembere vagy a szakember maga alvállalkozó) megállapítható legyen, — a szakember nyilatkozatát arról, hogy az ajánlattevő nyertessége esetén rendelkezésre áll, közreműködik a teljesítésben, az ajánlatban szereplő pozícióban, és nincs más olyan kötelezettsége a teljesítés időszakában, amely a szerződés teljesítésében való munkavégzését bármilyen szempontból akadályozná, — a szakmai tapasztalat bemutatását (év/hónap bontásban).

Az M.2. alkalmassági minimumkövetelmény igazolására szolgáló nyilatkozat részletes tartalmára, illetve ahhoz csatolandó egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes előírást a KD tartalmazza.

Az alkalmasság igazolására szolgáló valamennyi dokumentumot egyszerű másolatban is elegendő benyújtani.

Az alkalmasság igazolására irányadó a Kbt. 65. § (6), (7), (9) és (11) bekezdése is.

A Kbt. 65. § (6) bek. alapján az előírt műszaki és szakmai alkalmassági minimumkövetelményeknek közös AT-k együttesen is megfelehetnek.

Ha az előírt alkalmassági követelményeknek az AT más szervezet/személy kapacitására támaszkodva felel meg, az ajánlatban be kell nyújtani a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet/személy részéről a Kbt. 67. § (1) bekezdés szerinti nyilatkozatot. Az igazolások benyújtásakor e szervezetnek/személynek - kizárólag az alkalmassági követelmények tekintetében — az előírt igazolási módokkal azonos módon kell igazolnia az adott alkalmassági feltételnek történő megfelelést.

AK rögzíti a 321/2015. (X.30.) Korm. rend. 1. § (2) bekezdése alapján, hogy az AK által a Kbt. 69. § (4)—(7) bekezdése alapján az alkalmassági követelmények igazolásainak benyújtására felhívott gazdasági szereplőnek a Korm. rend. IV. fejezetének megfelelően kell igazolnia, hogy megfelel az M.1.—M.2. pontokban meghatározott alkalmassági követelményeknek.

A minősített AT-i jegyzéken való szerepléssel kapcsolatban a Korm. rend. 1. § (4) bekezdése az irányadó.

AK a Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése alapján rögzíti, hogy a M.1. - M.2). pontban foglalt alkalmassági követelmények előzetes igazolására elfogadja, ha a gazdasági szereplő az EEKD IV. rész α pontjában nyilatkozik („igennel” kitölti) arról, hogy megfelel az előírt alkalmassági követelményeknek. Ebben az esetben az alkalmassági követelményeket nem kell az EEKD formanyomtatvány IV. rész A—D. pontjában feltüntetni Az alkalmasság igazolását AK a Kbt. 69. § (4)—(7) bekezdésére figyelemmel kérheti AT-ktől.

Az ajánlatkérő a teljesítés igazolásaként köteles elfogadni annak igazolását is, ha a referencia követelményben foglalt eredmény vagy tevékenység a szerződés részteljesítéseként valósult meg.

Az alkalmasság minimumkövetelménye(i):

M.1. AT alkalmatlan a szerződés teljesítésére, ha nem rendelkezik a jelen AF feladásától visszafelé számított 36 hónapban befejezett, de legfeljebb 72 hónapon belül megkezdett, egészségügyi létesítmény tervezési feladatainak ellátására vonatkozó, az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően teljesített összesen nettó 3 907 m² alapterületű referencia munkával, amely meglévő épület felújításának és/vagy átépítésének és/vagy bővítésének engedélyezési és kivitelezési terveinek elkészítésére vonatkozik.

Az előírt referenciakövetelménynek Ajánlattevő legfeljebb 3 db szerződésből felelhet meg.

M.2. AT alkalmatlan a szerződés teljesítésére, ha nem rendelkezik az alábbi szakemberekkel:
M.2.1) Legalább 1 fő a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet 2. rész Építészeti műszaki tervezés részében meghatározott, vagy a korábbi vonatkozó jogszabályok alapján azzal egyenértékű É jogosultsággal, vagy annak megszerzéséhez szükséges végzettséggel és

szakmai gyakorlattal rendelkező tervezővel, aki rendelkezik minimum 12 hónap egészségügyi intézmény tervezésében szerzett tapasztalattal.

M.2.2) Legalább 1 fő a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet 2. rész Építészeti műszaki tervezés részében meghatározott, vagy a korábbi vonatkozó jogszabályok alapján azzal egyenértékű G jogosultsággal, vagy annak megszerzéséhez szükséges végzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkező tervezővel, aki rendelkezik minimum 12 hónap egészségügyi intézmény tervezésében szerzett tapasztalattal.

Egy szakember több pozícióra is megjelölhető, azaz az átfedés megengedett.

Egészségügyi intézmény, létesítmény alatt AK az 1997. évi CLIV. törvény 3. § g) pontjában foglaltakat érti.”

8. A közbeszerzési dokumentum 13-15. oldalán az ajánlatkérő megismételte az ajánlati felhívás III.1.3) pontjában közöltek a műszaki-szakmai alkalmassági követelményeknek való megfelelés igazolásáról.

9. A 2020. november 10-i ajánlattételi határidőig három ajánlat érkezett, ajánlatot tett a kérelmező, valamint az egyéb érdekeltek (a továbbiakban együtt: egyéb érdekelt) is.

10. Az egyéb érdekelt ajánlatának 9-10. oldalán szerepelt az „M.2.1. értékelési részszerpontra jelölt” M.P. szakember önéletrajza, amelyben – többek között – az alábbi É jogosultsággal végzett felelős tervezői szakmai gyakorlat került bemutatásra:

2018. március – 2018. december Pécs, Új Fogászati elméleti tömb létrehozása Engedélyes és kiviteli tervezés Generál tervezés; felelős építész tervező

Az egyéb érdekelt ajánlatának 11-12. oldalán szerepelt az „M2.2. értékelési részszerpontra jelölt” K.L.F. szakember önéletrajza, amelyben – többek között – az alábbi „É jogosultsággal végzett felelős tervezői szakmai gyakorlat”-ok kerültek bemutatásra:

2018.05 – 2019.08 PTE Elméleti Fogászati Tömb, Pécs, Tüzér u. 1., 2.000m² Engedélyezési és kivitelezési terv Gépész tervező

11. Az ajánlatkérő 2020. november 16. napján hiánypótlási felhívást bocsátott ki, melyben az egyéb érdekeltektől többek között a következő hiány pótlását kérte:

„Kérjük közös ajánlattevőket, hogy hiánypótlás keretében ismételtén nyújtsák be a 3. értékelési részszerpontra bemutatott K.L.F. szakember önéletrajzát a szakember aláírásával, valamint a III. részben „G” jogosultság megjelölésével, amennyiben a szakmai gyakorlatok „G” jogosultság hatálya alatt kerültek elvégzésre.”

12. Az egyéb érdekelt a határidőben benyújtott hiánypótlásában újra benyújtotta K.L.F. szakember önéletrajzát, amelyben a szakmai gyakorlatot bemutató táblázat fejlécében javította az „É” jogosultságot „G” jogosultságra.

13. Az ajánlatkérő 2020. november 27. napján a Kbt. 69. § (6) bekezdése szerint az alkalmassági követelményeknek való megfelelés és a kizáró okok fenn nem állásának igazolására hívta fel mindhárom ajánlattevőt.

14. Az egyéb érdekelt által határidőben benyújtott igazolások 11.-12. oldalán található az M.2.1. alkalmassági követelményre bemutatott M.P. szakember önéletrajza, melynek adattartalma megegyezett az ajánlatban benyújtottal, az egyes bemutatott szakmai tapasztalatok táblázatában az utolsó sor kiegészítésre került az „(alkalmassági követelmény

szerinti szakmai tapasztalat)” megjegyzéssel, a többi sor pedig az „(értékelési szempont szerinti szakmai tapasztalat)” megjegyzéssel.

Az igazolások 13-15. oldalán található az M.2.2. alkalmassági követelményre bemutatott K.L.F. szakember önéletrajza, melynek adattartalma megegyezett az ajánlatban benyújtottal, az egyes bemutatott szakmai tapasztalatok táblázatában az első sor (2018.05 – 2019.08 PTE Elméleti Fogászati Tömb, Pécs, Tüzér u. 1., 2.000 m² Engedélyezési és kivitelezési terv Gépész tervező) kiegészítésre került az „(alkalmassági követelmény szerinti szakmai tapasztalat)” megjegyzéssel, a többi sor pedig az „(értékelési szempont szerinti szakmai tapasztalat)” megjegyzéssel.

15. Az ajánlatkérő 2021. április 7. napján készítette el az összegezést, melynek V.2.7) pontja szerint a nyertes ajánlattevő az egyéb érdekelt lett, a kérelmező érvényes ajánlatot tett.

A jogorvoslati kérelem

16. A kérelmező 2021. április 19. napján nyújtotta be a jogorvoslati kérelmét a Döntőbizottsághoz, amelyben kérte jogsértés megállapítását és az ajánlatkérő költségeiben történő marasztalását a csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján.

17. A kérelmező szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését, a 71. § (1) bekezdését és a 73. § (1) bekezdés e), illetve d) pontját.

A közös ajánlattevők egyéb módon nem felelnek meg az ajánlati felhívásban, a közbeszerzési dokumentációban és a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, továbbá nem felelnek meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, nem igazolták megfelelően a követelményeknek való megfelelést.

18. Az ötödik jogorvoslati kérelmi elem szerint a megnevezett szakemberek csatolt önéletrajzában szereplő munkák teljesítési dátumai eltérnek egymástól, különös tekintettel a K.L.F. szakember által az alkalmasság igazolására bemutatott munkára:

- PTE Elméleti Fogászati Tömb, Pécs, Tüzér u. 1., engedélyes és kiviteli tervek elkészítése munkára M.P. önéletrajzában a teljesítés időtartamaként **2018. március – 2018. decemberig** tartó időszak került megjelölésre, míg K.L.F. önéletrajzában **2018. 05 – 2019. 08-ig** tartó időszak.

19. A fentiek alapján az egyéb érdekelt által benyújtott dokumentumok között ellentmondás van.

20. Nem határozható meg M.P. szakember és K.L.F. szakember önéletrajzában a fenti munka teljesítési időtartama sem, így nem állapítható meg az ajánlati felhívás alkalmassági minimumkövetelményei M2.2.) pontjának való megfelelés (12 hónap tapasztalat) sem.

21. A Kbt. 69. § (1) bekezdése és 71. § (1) bekezdése alapján a fentieket az ajánlatkérőnek tisztáznia kellett volna, fel kellett volna hívnia az egyéb érdekeltet az ellentmondások feloldására. Az ellentmondások feloldása nélkül nem állapítható meg, hogy megfelel a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, illetve nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést, ezért ajánlata érvénytelen.

22. A jogorvoslati eljárás során tartott tárgyalást követően a kérelmező nyilatkozatával az első, második, harmadik, negyedik és hatodik jogorvoslati kérelmi elemét visszavonta, az ötödik kérelmi elem tekintetében a következőket adta elő.

23. A generáltervező, – aki a tervezési folyamatot koordinálja, a szakági tervezőket összefogja a legtöbb esetben – az építész tervező. M.P. szakember az É jogosultságra (építész) került bemutatásra és önéletrajzában építész tervezői feladatokat kívánt igazolni. K.L.F. szakember a G jogosultságra (épületgépész tervező) került bemutatásra és épületgépész tervezői feladatokat kívánt igazolni. Az ajánlatkérő látta, hogy a két szakember ugyanazokat a tervezési feladatokat szerepeltette az önéletrajzában.

Az ajánlatkérő szerint nem az adott projekt időtartamát kellett feltüntetni, hanem az adott szakember részvételének az időtartamát.

Az általános gyakorlati tapasztalatokat is figyelembe véve, a projekt időtartama meg kell, hogy egyezzen az építésztervező cég, mint generáltervező és ezen belül az építészként eljáró szakember munkavégzésének időtartamával. Az M.P. szakember önéletrajzában a tervezési feladatként megjelölt munka tárgyaként „engedélyes és kiviteli tervek elkészítése” szerepelt, ezért a szakember által megjelölt időszak ennek a feladatnak a teljes körű elvégzésére vonatkozhatott csak, nem csak egy részére. Nem állhat fenn olyan eset, hogy az építész tervező szakember nem dolgozik végig a gépész tervezővel párhuzamosan, mert a tervet folyamatosan össze kell hangolni, majd pedig az építész tervező véglegesíti azt valamennyi szakági terv összehangolásával. M.P. által megjelölt időtartam ezért megegyezik a projekt időtartamával és ebből következik, hogy K.L.F. gépész tervező csak ezen az időtartamon belül tudott teljesíteni. Amikor a generáltervező Masszi Kft. megkapta a teljesítésigazolást a megrendelő Pécsi Tudományegyetemtől, azt a teljes tervdokumentáció után kapta meg, amely tartalmazta a gépész terveket is, ezért K.L.F. gépész tervező teljesítésének is ehhez kellett igazodnia.

Az ajánlatkérőnek az ajánlatok ellenőrzésekor látnia kellett, hogy az építész és gépész tervező szakember önéletrajzaiban ugyanazok a projektek szerepelnek, ugyanaz a tárgyuk (engedélyes – és kiviteli tervek elkészítése), de a gépész tervek befejezése jóval kitolódik az építész tervekéhez képest, holott a gyakorlatban a legtöbbször az építész tervező a generáltervező.

Az ajánlatkérő feltételezései szerint a dátumok eltérése nem aggályos és az megmagyarázható, ez azonban csak feltételezés a részéről, ezért ettől függetlenül fennáll a Kbt. 71. § (1) bekezdésében foglalt felvilágosítás kérés kötelezettsége, így ennek eleget téve mindenképpen szükséges lett volna az ajánlat tartalmát tisztázni.

24. A Döntőbizottság D.202/24/2021. sz. határozatában az 5. jogorvoslati kérelmi elemet elutasította, az 1-4. és a 6. jogorvoslati kérelmi elemek tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntette.

25. A kérelmező keresete alapján a Fővárosi Törvényszék 104.K.704.640/2021/11. sz. ítéletével hatályon kívül helyezte a Döntőbizottság D.202/24/2021. számú határozatának az 5. jogorvoslati kérelmi elem elutasító részét és a Döntőbizottságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

Az ajánlatkérő észrevétele

26. Az ajánlatkérő előadta, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeként a nyertes ajánlattevővel 2021. augusztus 17-én kötöttek tervezési szerződést, amelynek teljesítése során a felek együttesen áttekintették a szerződéses kötelezettségeket és a tervezéssel érintett épület

átalakítási koncepciójának időközben történt változására tekintettel megállapították, hogy a szerződésben rögzített tervezési feladatok már nem teljesíthetők szerződésszerűen. Erre tekintettel az ajánlatkérő a szerződést 2021. november 9-én felmondta. Az ajánlatkérő az új tervezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás megindítását nem készítette elő.

A kérelmező és az egyéb érdekelték nem tettek észrevételt a megismételt jogorvoslati eljárásban.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

27. Az ajánlatkérő 2020. október 6. napján adta fel közzétételre a tárgyi közbeszerzési eljárást megindító hirdetményt, ezért a Döntőbizottság az azon a napon hatályos rendelkezések alapján vizsgálta meg a jogorvoslati kérelemben foglaltakat.

A Kbt. 69. § (1) bekezdés alapján az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 71. § (1) bekezdés értelmében az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

28. A Fővárosi Törvényszék 104.K.704.640/2021/11. ítéletében az alábbiakat állapította meg.

„A Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján kötelező a hiánypótlás, a felvilágosítás kérése azokban az esetekben, amikor az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben hiányosság, illetve nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás található. A Kbt. 71. §-ához kapcsolódó joggyakorlat, valamint a Nagykommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez (szerkesztette: Dezső Attila; a továbbiakban: Kommentár) a Kbt. 71. §-ához fűzött – értelmezési segítségül szolgáló – magyarázatában foglaltak szerint a hiánypótlás és a felvilágosítás-kérés célja egyaránt az érvényes ajánlattétel elősegítése. Ennek érdekében a törvény mindkét jogintézmény alkalmazását kötelezővé teszi az ajánlatkérő számára, ha az ajánlat valamilyen hiányt mutat vagy abban nem egyértelmű kijelentés található. [...] A hiányok pótlása és a felvilágosítás megadása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen az ajánlati felhívás, a dokumentáció vagy a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok előírásainak, illetve, hogy a nem egyértelmű vagy ellentmondást tartalmazó ajánlati tartalmak tisztázása megtörténhessen.

A Kbt. 71. § (1) bekezdése kötelező jellegéből adódóan jogszabálysértő, ha annak ellenére, hogy az ajánlatban hiányosság, hiba mutatkozik, az ajánlatkérő nem küld ki hiánypótlási felhívást, vagy az ajánlatban mutatkozó nem egyértelmű nyilatkozatok, igazolások, kijelentések tisztázására nem rendel el felvilágosítás-kérést, és ezen eljárási cselekményeket elmulasztva nyilvánítja az ajánlatot akár érvényesnek, akár érvénytelennek. A Kommentár magyarázata szerint a felvilágosítás-kérés jogintézményének rendeltetése, hogy az ajánlatban ne maradjon olyan adat, amelynek jelentéstartalma nem tisztázott az ajánlatkérő számára, továbbá, hogy az ajánlatkérő kétséget kizáróan meg tudja feleltetni az adott ajánlati elemet a saját előírásának.

A Kúria a Kfv.II.38.329/2019/9. számú ítéletében rámutatott arra, hogy az alperes a jogsértés megállapítására irányuló jogorvoslati kérelem folytán azt vizsgálhatja, hogy az ajánlatkérő az ajánlati igazolásokat megfelelően bírálta-e el, azokkal kapcsolatban hiány, hiányosság, egyértelműségi kétség felmerült-e, azt az ajánlatkérő feltárta-e, és intézkedett-e hiánypótlás, vagy felvilágosítás/információ kérése iránt. Amennyiben az ajánlatkérő szükségessége ellenére ezen eljárási cselekményeket nem végzi el, bírálati kötelezettségét szegi meg. A Kúria a Kf.V.40.222/2020/7. számú ítéletének [35] bekezdésében kiemelte azt is, hogy a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerinti felvilágosítás-kérést, hiánypótlási felhívást arra tekintet nélkül kell alkalmazni, hogy milyen okból vet fel kétséget az ajánlat az egyértelműség vagy ellentmondásmentesség szempontjából. Még abban az esetben is felmerülhet ezért a hivatkozott jogi eszközöknek az alkalmazása, ha az ajánlattételi felhívásban/dokumentációban szereplő előírásoknak a kapcsolata, az egymáshoz való viszonya, annak értelmezése okoz nehézséget és ezen előírásoknak történő együttes megfelelés veti fel azt a problémát, hogy esetlegesen nem lett egyértelmű az ajánlat.

A fenti joggyakorlatra figyelemmel a bíróság megállapította, hogy a felperes alappal hivatkozott arra, miszerint a nyertes ajánlattevő ajánlatában szereplő szakemberek önéletrajzaiban feltüntetett referenciák az azonos projektre vonatkozó teljesítési időszakok eltérőségére tekintettel nem voltak egyértelműek és ellentmondásmentesek. Az alperes nyilvánvalóan maga is észlelte az egyértelműség és ellentmondásmentesség terén felmerült problémát, ezért – erre irányuló jogszabályi kötelezettsége hiányában is – elemezte a vizsgálat során határozatában a PTE Projekt dokumentációját. A bíróság hangsúlyozza, hogy sem az ajánlatkérőnek, sem az alperesnek nem feladata az ajánlattevő helyett feloldani az ajánlatban közölt adatokra vonatkozóan a referenciamunkaként feltüntetett más közbeszerzési szerződések alapján felmerült ellentmondásokat; a Kbt. 71. § (1) bekezdése éppen ezen esetekre írja elő felvilágosítás kérését vagy hiánypótlás kibocsátását. A bíróság megjegyzi, hogy az ajánlatkérő jogorvoslati eljárásban tett nyilatkozatából nem lehet arra következtetni, hogy a PTE Projekt szerződéseit megvizsgálta volna. A Kbt. 71. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérőt a felvilágosítás kérésének kötelezettsége terheli, amely alapján magyarázatot és igazolást már az érintett ajánlattevőnek kell szolgáltatnia.

Ezen túlmenően a nyilvánosan elérhető szerződések nem igazolták a határozatban megfogalmazott azon alperesi feltételezést sem, miszerint életszerűen megtörténhetett, hogy a gépésztervező önállóan, az építésztervező közreműködése nélkül további feladatokat, termódosításokat teljesített a közbeszerzési eljárás lefolytatása során annak ellenére, hogy az építésztervező volt a szerződés szerinti fővállalkozó és generálkivitelező, a gépésztervező pedig alvállalkozóként vett részt a projektben. A határozat 60. pontjában az alperes csupán feltételezésekbe bocsátkozott, amelyek valóságtartalmát azonban – felvilágosítás-kérés hiányában – sem az ajánlatkérő, sem a nyertes ajánlattevő, sem az alperes nem tudta kétséget kizáróan alátámasztani. A határozatban megfogalmazott álláspont (eltérő szerződéses feladatok ellátásának lehetősége) csupán egy lehetséges magyarázat az ellentétes adatok kapcsán felmerült aggályok eloszlatására, mely elméleti, konkrétumok nélküli lehetőség, azonban nem elégséges indok arra, hogy az ajánlatkérő eltekintsen a Kbt. 71. §-ában foglalt felvilágosításkéréstől, mivel – ahogyan azt a fent hivatkozott kúriai joggyakorlat is kiemelte – a felvilágosításkérést, hiánypótlási felhívást arra tekintet nélkül kell alkalmazni, hogy milyen okból vet fel kétséget az ajánlat az egyértelműség vagy ellentmondásmentesség szempontjából.

A felperes tehát megalapozottan sérelmezte, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlatok ellenőrzésekor észlelnie kellett volna, hogy az építés- és gépésztervező szakemberek önéletrajzaiban ugyanazon projekt eltérő teljesítési időszakokkal szerepel referenciamunkaként, amely már önmagában az adatok ellentmondásosságát eredményezte különösen a felperes által hivatkozott azon általános gyakorlati tapasztalat fényében, mely szerint hasonló

szerződések esetében a generálkivitelező – építésztervező – tevékenysége szokásosan a szerződés teljes időtartamát lefedi, az alvállalkozó – gépésztervező – tevékenysége önmagában ugyanakkor jellemzően nem ölel fel az építésztervező feladatainál jóval hosszabb időtartamot. Amennyiben ez az – általános gyakorlattól eltérő – eset az ajánlatban szereplő szakemberek vonatkozásában mégis fennállt, arra vonatkozóan az ajánlatkérő köteles lett volna további felvilágosítást, illetve hiánypótlást kérni annak érdekében, hogy az ajánlat érvényessége kétséget kizáróan megállapítható legyen.

A Kbt. 71. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási cselekmény(ek) ajánlatkérő általi elmulasztásának érdemi jelentőségét mutatja a perbeli esetben az a körülmény is, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényességéről – az alkalmassági feltételeknek való megfeleléséről – a bíróság sem az ajánlatban rendelkezésre álló (nem egyértelmű) adatok alapján, sem az alperes eljárásában feltárt további információk, körülmények – a PTE Projekt nyilvánosan elérhető dokumentumai – alapján nem tudott állást foglalni, mivel azokból nem vonhatóak le egyértelmű következtetések a gépésztervező teljesítésének tényleges időtartamára nézve.

Mindezekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy az alperes jogszabálysértő módon, a Kbt. 71. § (1) bekezdésének kógens jellegét figyelmen kívül hagyva utasította el a felperes 5. jogorvoslati kérelmi elemét.”

29. A Döntőbizottság a megismételt jogorvoslati eljárás során a bíróság ítéletének megfelelően megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdését és a Kbt. 69. § (1) bekezdését, mivel a bíróság által megállapítottak szerint a hiánypótlási felhívás/felvilágosításkérés kibocsátása hiányában nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata megfelelt a közbeszerzési dokumentumokban foglaltaknak.

30. Fentiek szerint a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti jogkövetkezményt.

31. A Kbt. 165. § (4) bekezdés értelmében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság a bíróság ítéletének értelmében a bírság kiszabását nem mérlegelhette.

A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét (143.384.000.-Ft), valamint a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása közötti időtartamot. A Döntőbizottság az ajánlatkérő javára értékelte, hogy nem volt megállapítható, hogy a jogsértés kihatással volt-e a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre. A Döntőbizottság szintén az ajánlatkérő javára értékelte, hogy korábban nem állapította meg jogsértést az ajánlatkérő terhére a tárgyi közbeszerzési eljárás vonatkozásában. A Döntőbizottság mindezekén túl figyelemmel volt arra is, hogy a beszerzés támogatásból valósul meg.

A fentiek együttes értékelése alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott összegű bírság kiszabását látta indokoltnak.

32. A kérelmező 896.150.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. A Döntőbizottság 202/24/2021. határozatában 746.792.-Ft visszatérítéséről rendelkezett a visszavont jogorvoslati kérelmi elemek alapján. A fennmaradt 149.358.-Ft igazgatási szolgáltatási díj viselésére a Döntőbizottság az ajánlatkérőt kötelezte és felhívta arra, hogy fizesse meg az összeget a kérelmező részére.

33. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 151. § (9) bekezdés utolsó mondata, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 126. § (2) bekezdésének b) pontjára figyelemmel rendelkezett.

34. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

35. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2022. május 10.

Dr. Szathmári Réka sk.
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Bán János sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Bujdosó Gabriella ügyvéd – kérelmező képviselőjében (kizárólag elektronikus úton)
2. Markek Viktor faksz – ajánlatkérő képviselőjében (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)